

REPORTAGE Schuifelen langs de kratten van de Haarlemse voedselbank

'Garnalenkroketten, daar maak je me blij mee'

Tijdens de ochtendshift bij de Haarlemse Voedselbank stelt een man met een blond baartje zijn laatste etenspakket van het jaar samen. Normaal heeft hij de keuze uit dertien producten maar met kerst in de aantocht is het assortiment vandaag uitgebreid naar twintig stuks.

Bengt de Sitter

Haarlem ■ Vijftien vrijwilligers bieden producten aan waaruit de man mag kiezen. Zonnebloemolie, mayonaise, een heel bruinbrood; het gaat allemaal mee. Een bakje zeewier ('ontzettend gezond meeneer') wordt met argwanende blik afgeslagen.

De keuze tussen twee salades is gemakkelijk gemaakt: „Die andere brandt in mijn keel.” Aangekomen bij de kerstverwennerij, breekt er een brede glimlach door: „Oh garnalenkroketten, daar maak je me blij mee!”

In deze voormalige garage aan de Amsterdamsevaart is het een drukte van belang. 'Klanten', zoals ze hier worden genoemd, schuifelen heen en weer met shoppers, kinderwagens en winkelwagens, vrijwilligers lopen af en aan met gevulde kratten en koelboxen. Een man rijdt binnen op zijn rollator met een hijgende bullterriër op schoot.

Tegoedbon

Naast het uitgebreide assortiment zijn er voor de honderdzestig klanten vandaag nóg twee extraatjes: een kerspakkett van de nationale voedselbank en een Hema-tegoedbon ter waarde van 50 euro, ter beschikking gesteld door een anonieme Haarlemmer.

Mariska zit in het bestuur van de voedselbank en deelt vandaag de kerstpakketten en tegoedbonnen uit. „Kijkt u eens: een bon van een

Een stuk of vijftien vrijwilligers bieden producten aan waaruit de klanten mogen kiezen.

FOTO UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

hele aardige en rijke Haarlemmer!” Voor de zekerheid voegt ze er telkens aan toe: „Kent u de Hema?” Men knikt beleefd en stopt de bon maar snel weg.

Klanten zijn op de afspraak en nemen de donaties geroutineerd, soms bijna kieskeurig aan. Uitgesproken dankbaarheid is hier niet de norm. Mariska doet er tegenover een collega haar beklag over. „Weet je wat me echt irriteert? De passiviteit van de mensen. Ik heb niet het idee dat ik doordring.” Dan, relativerend: „Maar ze zitten ook in de overlevingsstand, ze zijn murw.”

De chauffeur van het voedselbankbusje knikt terwijl hij zijn kerstbrood verorbert. Dat was met

„
**Mensen zitten
 ook in de
 overlevingsstand,
 ze zijn murw**

de Oekraïners anders, herinnert hij zich. „Die waren zo enthousiast, ze gingen bijna op hun knieën.”

Anga Veldhuizen (62) werkt al vijftien jaar als bedrijfsleider en beaamt dat de balans tussen helpen en streng zijn soms lastig is. Glimlachend: „Maar als het erop aan komt zijn we hier wel een stelletje watjes hoor!”

Gemakzuchtig

Volgens Veldhuizen oordeelt de maatschappij soms te gemakzuchtig over haar klanten: „Ik denk dat iedereen wel eens pech in zijn leven kan hebben. Soms is het de Wet van Murphy: én scheiden, én je baan verliezen, én je huis moeten verkopen.”

De voedselbank dient voor maximaal drie jaar als ondersteuning op de weg terug naar een actieve rol in de maatschappij. Klanten in de schuldsanering maken die periode vaak vol. Veldhuizen vraagt zich weleens af of het systeem effectief functioneert. „Ik weet ook niet of eindelijk eten geven het beste is. Soms help je mensen niet als je ze te veel betuttelt. Men kan hier niet eeuwig blijven hangen.”

Toch maakt de bedrijfsleider zich weinig zorgen over de toekomst van de Haarlemse Voedselbank: „Het blijft hier wel bestaan hoor. Er zal altijd een plek nodig zijn voor mensen die tussen wal en schip vallen. De Voedselbank gaat nooit verloren.”